

RAPPORT

KRITISKE DISKUSSIONER

SRSF regeringens økonomiske politik:

Modernisering eller tilbageskridt?

Økonom, Cand. Scient. Adm. Henrik Herløv Lund

Småskrift nr. 27, Forlaget Alternativ, 1. udgave, okt. 2011

ISBN:

Småskrift nr. 26, Forlaget Alternativ

Småskrift nr. 27.

Copyright: Henrik Herløv Lund.

Analysen kan kopieres mod udtrykkelig kildeangivelse.

ISBN:

Udgives som e – publikation

Tak til min hustru, Annelise og mine børn, Mathias og Astrid, for opbakning til og tålmodighed under skriveprocessen.

Bogen udgives som e-publikation, der kan downloades gratis fra forfatterens hjemmeside.

Analysen udgives af forlaget ”Alternativ” i serien ”Småskrifter”:

Engelstedsgade 54

2100 Kbh. Ø

Tlf.: 60 95 38 95.

Mail: herloevlund@mail.dk

www.henrikherloevlund.dk

Indhold

<i>RESUME:</i>	5
<i>På blødere politikområder vil SRSF gøre en positiv forskel.</i>	5
<i>Økonomisk og velfærdsmæssig politik til højre for VKO.</i>	5
 INDLEDNING:	 7
 1. NYT REGERINGSGRUNDLAG: ”ET DANMARK, DER STÅR SAMMEN”	 8
1.1. Områder med klare fremskridt i regeringsgrundlaget	8
1.1.1. Miljø, klima og trafik.....	8
1.1.2. Uddannelse og forskning	9
1.1.4. Integration.....	10
1.2. Mere ”blandede bolsjer” i regeringsgrundlaget	10
1.2.1. Socialpolitik.....	10
1.2.2. Sundhed.	11
1.2.3. Afbureaukratisering og privatisering.	11
1.1.6. Udenrigspolitik	12
 2. R, S, SF – REGERINGENS POLITIK HVAD ANGÅR ØKONOMI OG VELFÆRD.	 13
2.1. De økonomiske mål og finanspolitikken.	13
2.2. Skattereform med topskattelettelser.	14
Nye initiativer på skatteområdet	14
Skæv fordeling af skattebyrden ændres ikke.	14
Skattereform skaffer ikke flere midler til velfærd.	15
2.3. Arbejdsmarkedspolitikken – yderligere forringelser.	17

Yderligere arbejdsmarkedsreformer.	17
Skidt og kanel i social og arbejdsmarkedspolitikken.	18
2.4. Velfærd – løftet der skrumpede.	19
Valgoplæg og økonomisk råderum.....	19
Stærkt begrænset økonomisk ramme til velfærdsloft.	20
Ny regering afsætter mindre end VKO.	21
2.5. Amputeret vækstpolitik og kickstart.....	23
Vækstpolitikken i ”Fair Løsning”.....	23
Begrænset kick start i ”Et Danmark der står sammen”	24
SRSF kastebold på økonomiens bølger.....	27
3. SAMMENFATNING OG KONKLUSION.	28
3.1. På blødere politik – områder tegner SRSF at gøre en positiv forskel.....	28
3.2. En økonomisk og velfærdsmæssig politik til højre for VKO	28
3.3. Modernisering eller tilbageskridt?.....	29
4. PERSPEKTIVERING: FORHOLDET TIL SRSF – REGERINGEN.	30
4.1. Skidt og kanel i ny regerings politik.....	30
4.2. Men skal vi ikke bakke ”vores regering” op?.....	31
4.3. Men er kritik ikke at falde den nye regering i ryggen?.....	31
4.4. Vente og give den nye regering en chance?.....	31
4.5. Men skal man ikke passe på med at komme til at hjælpe Løkke tilbage?	32
4.6. Men kunne SF (og S) have gjort anderledes uden et flertal?	32
4.7. Nu må det være baglandets tur.....	33
4.8. Behov for dialog med og pres fra baglandet.	33
4.9. Ny regering må hjælpes til ikke at komme i lommen på de borgerlige.	34

RESUME:***På blødere politikområder vil SRSF gøre en positiv forskel.***

- *Det må helt grundlæggende siges, at være godt at Danmark er kommet af med Løkke. Og vi skal selvsagt ikke have Løkke tilbage. Det kommer der ikke noget bedre ud af.*
- *Og uanset at der også er mere "blandede fornøjelser" med både frem og tilbageskridt på fx social-, sundheds – og forvaltningspolitikernes område må en helhedsvurdering af de mere bløde og/eller holdningsprægede politikområder lyde på, at der er tale om definitive fremskridt i forhold til politikken under VKO. Det gælder som fremgået navnlig klimapolitikken, transport samt integration*
- *På såvel klimaområdet som transportområdet sættes der ambitiøse og gode mål om at reducere udledning af drivhusgasser og forurening. Og på integrationsområdet rulles helt rigtigt en række af VKO's stramninger tilbage, først og fremmest pointsystemet. Også på social – og sundhedspolitikens område er der gode mål om at afskaffe fattigdomsydelser respektive ophæve sundhedsforsikringer.*
- ***På disse "blødere" områder tegner den nye regering ifølge regeringsgrundlaget til at gøre en klar positiv forskel til VKO, hvorfor politikken på disse områder selvsagt må bakkes op.***

Økonomisk og velfærdsmæssig politik til højre for VKO.

- *Den positive forskel til VKO tegner derimod ikke til at gælde, hvad angår politikken på økonomiens og velfærdens område. Her tegner det ikke alene til en videreførelse af VK – regeringens borgerlige sparepolitik, men oven i købet til at politikken bliver strammere. SRSF vil i den økonomiske politik ikke gøre en positiv forskel i forhold til VKO, men risikerer tværtimod at lande til højre herfor.*
- *I de strikte økonomiske mål adskiller SRSF sig ikke fra VK – regeringen og erklærer da også lige ud at ville bygge på dennes økonomiske aftaler. Offentlige finanser og ikke velfærd, vækst og beskæftigelse er i forgrunden.*
- *Til manges overraskelse tør den nye regering åbenbart, det som Venstre ikke turde: Gå i gang med nye skattelettelser. Hermed aflyses for S + SF's vedkommende de fleste af de skatteforhøjelser, som skulle have finansieret bedre velfærd. Og selvom der opstilles et mål om "rimelig social balance" tyder skattereformens udbudsøkonomiske mål på, at der først og fremmest vil blive tale om betydelige topskattelettelser til fordel for de velstående.*

- *Også på arbejdsmarkedspolitikens felt er udsigterne i det nye regeringsgrundlag ” Et Danmark der står sammen ” dystre. Selvom det må anerkendes som godt, at fattigdomsydelserne afskaffes, så tegner hovedparten af yderligere arbejdsmarkedsreformer til at være lig med yderligere forringelser for fleksjobbere, førtidspensionister og unge 25 til 30 årige, som vil få dårligere og midlertidige ydelser.*
- *Med færre øgede skatteindtægter forringes mulighederne for et løft til velfærden naturligvis tilsvarende. Og regeringsgrundlaget for SRSF afsætter da også en langt mindre ramme til velfærdsforbedringer end Fair Løsning. Omkring 8 mia. kr mod Fair Løsning 20 mia. kr. Det vil være mindre end VK afsatte og endnu mindre end flere ældre og stigende behov kræver. Dermed vil kommuner og regioner de kommende år blive tvunget til fortsatte milliardbesparelser på service og stillinger.*
- *Og enden er ikke endda. For det nye regeringsgrundlag har også amputeret vækstpolitikken stærkt i forhold til Fair Løsning. Løftet i beskæftigelsen vil dermed være stærkt begrænset og vil langtfra stå mål med den kraftige forringelse af eksport og vækst og forøgelse af ledighed og statsunderskud, som står for døren med gældskrisen. Den forudsatte beskæftigelsesfremgang til finansiering af forbedringer vil komme i fare og dermed forbedringerne. Og med en amputeret vækstpolitik vil SRSF ud fra sine statsfinansielle mål blive tvunget til endnu mere hårdhændede besparelser end VK.*
- ***Her tegner politikken således ikke til at gøre nogen positiv forskel til VKO, tværtimod. Og her bør baglandet derfor presse på for en anden politik, hvad angår økonomi og velfærd.***

INDLEDNING:

Danmark har fået en ny regering bestående af S, R og SF. Det er på mange måder nyt med dette samarbejde, hvor SF også for første gang deltager i en regering. Skiftet må hilses velkomment. Der var både behov for en ny politisk og økonomisk ledelse og for en ny politik

Efter næsten 14 dages regeringsgrundlaget kom så budet på den fælles nye politik: Et omfattende regeringsgrundlag på 80 sider med titlen ”Et Danmark, der står sammen”. Ifølge statsminister Helle Thorning Schmidt indvarsler det et skifte i dansk politik og begyndelsen på en modernisering af det danske samfund.

I den følgende rapport behandles spørgsmålet om, i hvilket omfang regeringsgrundlag repræsenterer en modernisering og i hvilket omfang den ny regering betegner et skift og vil gøre en forskel til VKO – navnlig på det økonomiske område?

For fuldstændighedens og nuancerings skyld vil vi i kapitel 1 først behandle frem og tilbageskridt på de mere bløde/værdipolitiske politikområder: Socialpolitik, integration, miljø og klima, uddannelse og forskning samt sundhed.

Men ellers vil analyse og diskussion blive koncentreret om den økonomiske politik, som den tegner sig for den nye regering, fordi den økonomiske politik er afgørende og grundlaget for alt andet.

Det sker i kapitel 2: Hvad der tegner sig af prioriteringer, arbejdsmarkedspolitikken, skattepolitikken, velfærdspolitikken, vækstpolitikken samt privatisering og udlicitering.

Endelig ses i kapitel 3 på mulige perspektiver af den politik, som tegner sig for den nye regerings politik på de bløde respektive de økonomiske områder.

1. NYT REGERINGSGRUNDLAG: ”ET DANMARK, DER STÅR SAMMEN”.

Regeringsgrundlaget falder for en nærmere betragtning i to klart forskellige grupper:

- 1) de mere bløde og/eller holdningsprægede politikområder
- 2) Og de mere ”hårde” økonomisk – politiske områder

I det følgende vil vi først se på det første.

1.1. Områder med klare fremskridt i regeringsgrundlaget

1.1.1. Miljø, klima og trafik.

Et stærkt område i det nye regeringsgrundlag er miljø – og klimaområdet.

Det er her vigtigt og markante fremskridt, at regeringen vil ¹:

- Omlægge afgifter og skatter, så de tilskynder til mere energibesparelse og mindre forurening
- Gennemføre ”Grøn Omstilling” i erhvervslivet
- Reducere Danmarks udslip af drivhusgasser i 2020 med 40 % i forhold til niveauet i 1990.
- Og sikre, at halvdelen af Danmarks traditionelle el - forbrug i 2020 kommer fra vind.

Beslægtet hermed er en række gode grønne tiltag på trafikområdet²:

¹) Regeringsgrundlaget, s. 28

²) Side 30

- Omlægning af afgifterne på personbiler, så det sikrer mindre energiforbrug og forurening
- Indførelse af km- afgift for lastbiler
- Indførelse af en betalingsring i Hovedstadsområdet

1.1.2. Uddannelse og forskning

Et af de andre stærke områder i det nye regeringsgrundlag er uddannelses – og forskningsområdet. Det er særdeles vigtigt med hensyn til at besvare spørgsmålet om, hvad Danmark skal leve af i fremtiden og for at skabe den vækst og velstand, vi skal ernære os af.

Her skal gennemføres væsentlige forbedringer:

- Uddannelses – og praktikpladsgaranti på erhvervsskoleområdet
- Indsats for at begrænse frafald på erhvervsuddannelserne, bl.a. gennem en mindre individualistisk undervisningsform
- Læseløfte i folkeskolen senest ved afslutningen af 2. klasse
- At mindst 60 % af en ungdomsårgang skal igennem en videregående uddannelse mod før 50 %
- Og ændring af styrings – og bevillingssystemet for universiteterne mod større basisbevillinger³
- Sikring af mindst 1 % af BNP til forskning

Der er dog også enkelte tilbageskridt på området, først og fremmest at en opnormering i folkeskolen ikke gennemføres i indskoling gennem indførelse af en tolærerordning. Det puttes ned i en syltekrukke kaldet ”forsøg”.

Negativt er det også, at der heller ikke – som også stillet i udsigt af S+SF lægges et loft over klassekvotienten i folkeskolen, hvilket ligesom det forannævnte ville have styrket kvaliteten af undervisningen og dæmmet op for kommunernes spareiver.

Målsætningen om at integrere specialundervisning i almenundervisningen er også problematisk, fordi den risikerer at blive en spareøvelse på bekostning af både special og normalelever.

Og endelig kan man stille et spørgsmålstegn ved det fornuftige i at give SU incitament til unge, der

³) Regeringsgrundlaget, s. 22

kommer hurtigere igennem uddannelse for spørgsmålet er, om man ikke præmierer de i forvejen velfungerende?

1.1.4. Integration

Også på integrationsområdet indebærer regeringsgrundlaget overraskende mange fremskridt. Det er således rigtigt godt,⁴

- At man vil fjerne enhver form for pointsystemer
- At 24 års reglen og tilknytningskravet tilbageføres til, hvad der var gældende før pointsystemet blev indført i 2011
- At de nye gebyrer for ansøgning om opholdstilladelse fjernes ligesom den forhøjede garantistillelse på 100.000 kr. sænkes til 50.000 kr.
- Og at regler for opnåelse af tidsubegrænset ophold lempes

Kedeligt er det dog, at 24 års reglen ikke helt afskaffes.

1.2. Mere ”blandede bolsjer” i regeringsgrundlaget.

.

1.2.1. Socialpolitik.⁵

Den nye regering slå fast, at man lægger vægt på at begrænse uligheden og navnlig mindske fattigdommen. Det er fint nok og der er navnlig rigtigt godt, at man

- Vil ophæve de særligt lave ydelser i kontanthjælpssystemet – kontanthjælpsloftet, timeregler og starthjælp.

⁴) s. 52 ff.

⁵) Jf. s. 47-49

Det skal dog bemærkes, at gennemførelse heraf gøres afhængig af, at der er skaffet særskilt finansiering hertil, hvilket rejser et kedeligt spørgsmålstejn ved om det bliver gennemført?

Men det er til gengæld et tilbageskridt, at man vil

- udvide kravet om at unge skal uddanne sig til aldersgruppen 26 – 30 år samtidig med at der indføres sanktioner i form af nedsat ydelse, hvis man ikke efterlever kravet.

Det er godt, hvis unge over 24 år TILBYDES uddannelse. Men kritisabelt med tvang under trussel om indkomstforringelse, fordi mange i den aldersgruppe allerede har en uddannelse og/eller har familie og ikke kan eksisterende plus at det altså ikke er særligt motiverende med tvang.

1.2.2. Sundhed.

Der er på sundhedsområdet gode enkelt forslag. Navnlig skal det hilses særdeles velkomment, at ⁶

- Skattefradraget for sundhedsforsikringer afskaffes
- Og at ventelistegarantien differentieres op til 2 måneder
- Samt at en række sundhedsrelaterede afgifter forhøjes til bedste for et velfærdsløft og for sundheden.

Men omvendt er det ganske negativt, at det af S + SF i ”Fair Forandring” og ”Fair Løsning” milliard løft til sygehusvæsenet til nye og bedre behandlinger på en række områder IKKE nævnes i regeringsgrundlaget.

Det tyder i høj grad på ressourcemæssig status quo for sundhedsvæsenet, hvilket igen stiller spørgsmålstejn ved, om de opstillede mål om længere liv og bedre helbred vil blive meget mere end smukke mål.

2.3. Afbureaukratisering og privatisering.⁷

Det lyder umiddelbart godt, når den nye regering vil ”afbureaukratisere” og regelforenkle. Men det har vi hørt før.

⁶) s 43 - 44

⁷) Jf. S. 63 ff.

Man savner et gennemgribende og systematisk opgør med VKO s New Public Management og tids – og motivationsslugende kontrol og dokumentationssystemer. Bliver der fx mindre mål og resultatstyring, fordi den ”..offentlige opgaveløsning i højere grad orienteres mod resultater-effektivitet, kvalitet, serviceniveau – end mod proceskrav”? ⁸

Og hvad med udlicitering og den ophævelse af kravet til kommunerne, om at skulle udlicitere en bestemt procentdel, som var stillet i udsigt af S+SF. Det nævnes så vidt man kan se ikke i regeringsgrundlaget.

Tværtimod tales gentagne gange om fordele ved mere udlicitering i form af ”Offentlige Private Partnerskaber”.

1.1.6. Udenrigspolitik

Der er her absolut godt, at regeringen – om end over en årrække – vil opjustere udviklingsbistanden, så den kommer tilbage på 1 % af BNI.⁹

Mindre godt er, at Danmark fortsat skal deltage i militære operationer i udlandet, ¹⁰herunder ikke mindst, at danske soldaters liv og helbred fortsat skal ofres i Afghanistan i en krig, der skaber sin egen modstand og ikke kan vindes.

⁸)

⁹) s. 38

¹⁰) s.39-40-

2. R, S, SF – REGERINGENS POLITIK HVAD ANGÅR ØKONOMI OG VELFÆRD.

Så langt så godt. Men hvordan forholder det sig med den ny regerings politik hvad angår økonomi og velfærd i bred forstand?

2.1. De økonomiske mål og finanspolitikken.

Den nye regerings økonomiske mål i snæver forstand er følgende: ¹¹

1. Den strukturelle offentlige saldo skal i 2020 mindst være i balance
2. Efterlevelse af EU's "Stabilitets – og Vækstpagt og af EU 's henstilling om strukturel forbedring af den offentlige saldo med 1½ % i 2011 – 13.
3. Holdbarhedsindikatoren skal altid være positiv.
4. Offentlig gæld: Der skal være en bred sikkerhedsafstand til kravene i EU s "Stabilitets – og Vækstpagt"

Desuden anføres som mål, at lønkonkurrenceevnen overfor udlandet skal forbedres og at arbejdsudbuddet skal øges strukturelt med 135.000 personer frem mod 2020.

Det bemærkelsesværdige heri er, at disse mål er ganske de samme som den afgåede VK – regerings. Det hedder da også i regeringsgrundlaget, at "… udgangspunktet for regeringen er VK – regeringens økonomiske politik i bredeste forstand, herunder genopretningsaftalen og forårets aftaler, herunder tilbagetrækningsreformen."

Den nye regering forpligter sig altså til at øge de offentlige indtægter og/eller reducere de offentlige udgifter lige så meget som den foregående regering.

Og en ganske afgørende ting: Svinger indtægterne, har SR-SF med andre ord bundet sig op på besparelser som den hidtidige regering, fordi holdbarheden i de offentlige finanser ikke må svækkes, jf. længere fremme om udgiftspolitik.

¹¹) Jf. Regeringsgrundlaget, s. 8.

2.2. Skattereform med topskattelettelser.¹²

Nye initiativer på skatteområdet.

En ting, der vakte berettiget opsigt i regeringsgrundlaget, er, at den nye regering vil gennemføre ”..en fuldt finansieret skattereform, der markant sænker skatten på arbejde”. Dette indebærer, at marginalsatserne skal sænkes og da de er højest for topskattens vedkommende vil fokus givet være på topskattelettelser.

Samtidig er forslagene fra S + SF i ”Fair Løsning” om at forhøje en række skatter forsvundet ud af billedet efter krav fra de Radikale, herunder millionærskat, bankskat og aktieskat. Modsvarende har S har insisteret på, at ” Regeringen vil holde boligskatterne og rentefradraget i ro i indeværende valgperiode”.

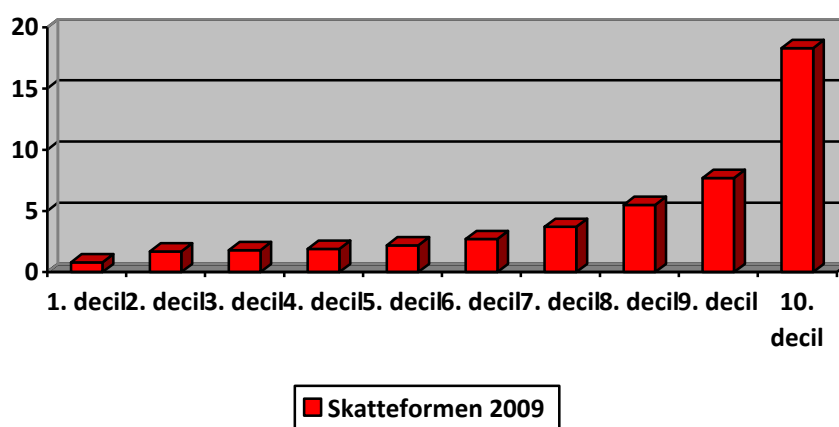
I stedet skal reformen øge de offentlige indtægter gennem at ”..arbejdsudbuddet øges med ca. 7.000 personer frem mod 2020 og de offentlige finanser dermed varigt styrkes med 3 mia. kr. gennem øget beskæftigelse”.

Skæv fordeling af skattebyrden ændres ikke.

Det første store problem heri er, at der hermed på ingen måde gøres op med den skæve fordeling af skattelettelserne i VKO s ”skattereform”, jf. nedenstående figur:

¹²) Jf. side 9 og 10.

Figur: Samlet fordelingseffekt af direkte personlige skatte og afgiftsændringer samt ændring af overførselsindkomster i "Skattereformen 2009"¹³

Tilmed risikerer reformen at føje nye skattelettelser til fortrinsvis de velhavende til, idet fokus som anført vil være på marginalskat og topskattelettelser. Ganske vist hedder det i regeringsgrundlaget, at "den samlede effekt af skattereformen og skattefinansieringen har en rimelig social balance". Men hvad er "rimelig" social balance? "Rimelig" er her et gummiord. Det afhænger af øjnene, der ser.

Til gengæld siger målet om at øge arbejdsudbuddet med 7.000 personer noget om reformens fordelingspolitiske karakter. Bagved ligger tydeligvis en udbudsøkonomisk tankegang, som også har præget VKO's skattereformer. Og ser man på disse reformer, er det entydigt gennem topskattelettelser, at man tror at kunne opnå en så stor forøgelse af arbejdsudbuddet. Formenlig vil udbudsøkonome sige, at det kræver en nedsættelse af topskatteprocenten med 4 til 5 % eller en forhøjelse af topskattegrænsen med 40 -50.000 kr.¹⁴

At der så også vil ske en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget ændrer ikke ved, at meget tegner til en ulighedsskabende og nyliberalistisk, udbudsøkonomisk skattereform.

Skattereform skaffer ikke flere midler til velfærden.

Det må i denne forbindelse selvfølgelig gælde for positivt, at reformen skal være fuldt finansieret dvs. at der skal være tale om en skatteomlægning, således at skattnedsættelser skal modsvares af

¹³) Kilde: Juul, Jonas Schyzt: Fordelingsvirkninger af aftale om Forårspakke 2.0. AE – rådet. 6. marts 09.

¹⁴) Sænkning af topskatteprocenten, jf. VKO's skattereform. Forhøjelse af topskattegrænsen, ff. Radikale Venstre: Skat der virker, s. 9

skatteforhøjelser. I modsætning til VKO s ufinansierede skattelettelser er målet denne gang, at reformen ikke skal dræne statskassen.

Spørgsmålet er dog for det første et spørgsmål om det opstillede provenumål på 3 mia. kr er inkl. de postulerede ”dynamiske effekter” på 3 mia. kr, som kan lade vente på sig i mange år, hvis de da overhovedet kommer, fordi der ikke kommer en tilsvarende stigning i efterspørgslen, jf. nedenfor.

Og hermed er det andet store problem heri jo, at den i ”Fair Løsning 2020” forudsatte forøgelse af det offentlige indtægter med netto varigt 18,7 mia. kr og på kortere sigt 25,7 mia. kr. – jf. nedenstående tabel - hermed er reduceret til et provenu på 5 – 7 mia. kr. som følge af forhøjelser af sundhedsafgifter.¹⁵

Tabel: S + SF s skatteforhøjelser i ”Fair Løsning 2020”.¹⁶

	BRUTTO (ekskl. skattelempelser)	NETTO (inkl. skattelempelser)
EGNE SKATTEFORSLAG	25,1	18,7
ACCEPT AF VK - SKATTEÆNDRINGER fra ”genopretningsaftalen”	8,6	
I ALT	33,7	25,3

Den skitserede skattereform bidrager hermed ikke til at skabe det økonomiske grundlag for et velfærdsløft.

¹⁵) Regeringsgrundlaget, s. 10.

¹⁶) Kilde: ”Fair Løsning 2020” samt Finansministeriets gennemgang heraf.

2.3. Arbejdsmarkedspolitikken – yderligere forringelser.

Som bekendt indebærer ”Et Danmark der står sammen”, at forringelserne af efterlønnen i ”Tilbagetrækningsreformen” og forringelserne af dagpengene i ”Genopretningsaftalen” gennemføres. Men herunder annoncerer regeringsgrundlaget yderligere forringelser på det arbejdsmarkedspolitiske felt.

I det følgende vil trepartsforhandlinger ikke blive behandlet, da det forekommer uklart, hvad det vil gå ud på.

Yderligere arbejdsmarkedsreformer.

På det arbejdsmarkedspolitiske område skal der for det første gennemføres ”.. en række reformer med det sigte at skabe øget arbejdsbud. Det drejer sig blandt andet om reformer af aktiveringsindsats og kontanthjælp. Reforme af fleksjob og førtidspension. Og tilskyndelse af de unge til hurtigere studiestar og til at færdiggøre deres uddannelser tidligere. Og reformer, der kan reducere sygefraværet”.¹⁷

Vedrørende kontanthjælpen skal ”de særligt lave ydelser – kontanthjælpsloftet, timeregler og starthjælp – afskaffes”.¹⁸ Endvidere skal der for unge 25 til 30 gælde ”ret og pligt til uddannelse for unge, uddannelsesparate kontanthjælpsmodtagere under 30 år, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse...”.¹⁹

Vedrørende førtidspension og fleksjob tales om ”forebyggelse af arbejdsevnetab, fortsat gode levevilkår for dem, der mister arbejdsevnen permanent, målrettet og effektiv hjælp til de ramte og på sigt at sikre en reduktion i udgifterne til førtidspension, fleksjob og ledighedsydelse”.²⁰

Endelig hedder det vedr. sygedagpenge, at ”Langtidssygemeldte skal bevare kontakten til arbejdsmarkedet, men regeringen vil afskaffe varighedsbegrænsningen på sygedagpenge”.²¹

¹⁷) Jf. regeringsgrundlaget, s. 9-10.

¹⁸) Jf. s 48.

¹⁹) Ibid

²⁰) Ibid.

Målet ”...med rækken af reformer er at øge arbejdsudbuddet med samlet 28.000 personer frem mod 2020 og en forbedring af de offentlige finanser med omkring 7 mia. kr.”

Skidt og kanel i social og arbejdsmarkedspolitikken.

Det må naturligvis anerkendes som overordentligt godt, at fattigdomsydelserne vil afskaffes – med den ikke uvigtige tilføjelse, at dette ligesom også ”Forbedringer af velfærd og et løft i uddannelserne og forskningsindsatsen ... først gennemføres, når finansieringen er tilvejebragt.”²²

Ligesom det også er overordentlig godt, at varighedsbegrænsningen på sygedagpenge afskaffes.

Disse to forslag vil formentlig koste 1 til 2 mia. kr. i øgede udgifter. MEN: Herved skal de øvrige reformer altså skaffe brutto skaffe en 8 – 9 mia. kr., hvilket skal ske ved at øge arbejdsudbuddet med som anført 28.000 kr.

Dette stempler reformer af førtidspension, fleksjob og ledighedsydelse samt udvidelse af ungeregler til 245 – 30 årige som sparemål og dermed som områder – hvor der udover de allerede aftalte forringelser af efterløn og dagpenge – vil blive gennemført markante forringelser og at den nye regering her i stor udstrækning vil gennemføre den forrige regerings oplæg.

Det må forventes, at der for fleksjobs vedkommende vil blive tale om forringelser i ²³

- Stramningen af tilgangen
- Indførelse af midlertidige fleksjob, navnlig for under 40 årige
- Omlægning af ydelser med henblik på mærkbar reduktion heri for andre end lavt lønnede

Og for førtidspensions vedkommende:

- Stramning af tilgangen
- Indførelse af midlertidige fleksjob, kaldet ”udviklingsforløb”, navnlig for under 40 årige
- Reduktion i ydelsen

Begge forslagspakker vil indebære betydelig forringelse af vilkårene for fleksjobbere og førtidspensionister.

²¹) Ibid.

²²) Jf. s 10.

²³) Jf. VK – regeringens oplæg til reform af førtidspension og fleksjob og Lund, Henrik Herløv: Kritik heraf

For det førte gennem øget usikkerhed for de under 40 årige, som kun kan få midlertidige fleksjob/udviklingsforløb og for over 40 årige, for hvem det førte fleksjob/udviklingsforløb også kun kan blive midlertidigt. For det andet gennem forringelse af ydelserne, navnlig for fleksjobbere med højere end lavtløn.

Også udvidelse af ungeregler til 25 til 30 årige er problematisk, da der i aldersgruppen vil være mange, som er gravide, forsørgere eller ramt af sygdom.

2.4. Velfærd – løftet der skrumpede.

Valgoplæg og økonomisk råderum.

I "Fair Løsning" blev der som bekendt i løbet af en 4 årig periode foreslået et løft i midlerne til offentlige velfærd på – ekskl. effektiviseringer - omkring 20 mia. kr. svarende til 1,4 % af BNP.

Imidlertid foreslog De Radikale i deres 2020 plan, at der inkl. effektiviseringer skulle afsættes omkring 10 mia. kr. eller ekskl. effektiviseringer omkring 5 mia. kr. mere ikke blot frem til 2015, men til 2020. Altså langt mindre end S + SF og betydeligt nærmere den af VKO afsatte ramme end det af S + SF foreslåede.

I regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" er valgoplæggene endt med, at der til en række forbedringer skal skabes et øget økonomisk råderum på i alt 21 mia. kr.²⁴

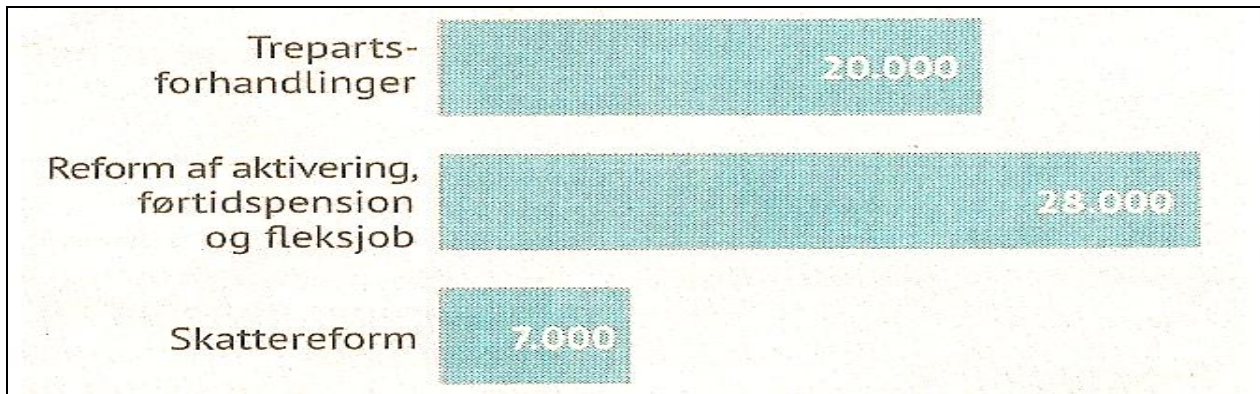
Pengene hertil skal komme fra "reformerne af aktivering, kontanthjælp, fleksjob, førtidspension, international rekruttering, uddannelse, forebyggelse, integration mv., skattereformen samt forhøjelsen af statens indtægter (dvs. afgiftsforhøjelser samt sanering af erhvervsstøtte – Hhl)."²⁵

Det skal igen skaffes gennem at øge arbejdsudbuddet med i alt 55.000 personer, jf. nedenstående figur.

²⁴) Jf. regeringsgrundlaget side 10.

²⁵) Ibid.

Figur: Sådan vil regeringen finansiere nye forbedringer.²⁶

Om realismen i disse forventede indtægter længere fremme.

Stærkt begrænset økonomisk ramme til velfærdsloft.

MEN: Det forventede provenu herved skal gå til både velfærd, social indsats og et løft i uddannelse og forskning samt forbedringer på arbejdsmarkedet.²⁷ Anvendelsen af provenuet må vurderes at fordele sig således:

²⁶) Kilde: Henriksen, Thomas Bernt og Ulrik Horn: SRSF vil tvinge 48.000 i job. Børsen 4. okt. 2011.

²⁷) Regeringsgrundlag, s. 10 samt side 26

Tabel: Fordeling af provenu fra forventede øgede indtægter.²⁸

Provenuanvendelse	Mia. kr
Samlet merprovenu	21
-	
- heraf "Social Indsats"	1-2
- heraf "øget arbejdsmarkedsuddannelse og omlægning af beskæftigelsesindsats"	2 - 4
- heraf uddannelse og forskning	7 - 10 ²⁹
TIL REST TIL VELFÆRD	5 - 11

Således er "Fair Løsnings" omkring 20 mia. kr. i yderligere til løft af velfærden svarende til omkring 1,4 % realvækst i offentligt forbrug skrumpet til omkring 8 mia. (+/- tre mia.) svarende til mellem 0,4 og 0,8 % realvækst.

Jf. Margrethe Vestager, den nye regerings "grå eminence" har udtalt: " Vi kan ikke sige i dag, om det bliver 0,4 eller 0,8 pct. "³⁰

Det er således tydeligvis de Radikales plan, som har sat sig igennem i form af en stærk begrænsning af velfærdsloftet

Ny regering afsætter mindre end VKO.

Men dette er for det første langt mindre end påkrævet. I årene frem til 2020 kræver det en årlig gennemsnitlig realvækst i offentligt forbrug på mellem 0,9 % og 1,2 % årligt alene for at dække stigningen i antal offentlige brugere ind, navnlig som følge af flere ældre. Og stigende behov kræver en yderligere årlig gennemsnitlig realvækst på mellem 0,3 og 0,5 %.

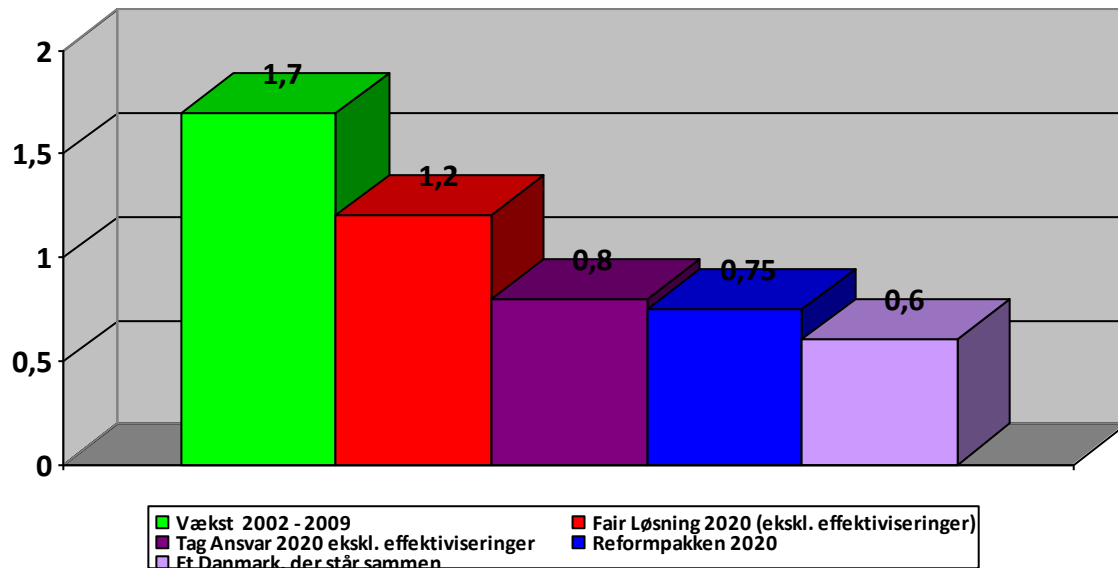
²⁸) Egen opgørelse på basis af "Et Danmark der står sammen"

²⁹) Jf. Henholdsvis "'Tag Ansvar 2020" og "Fair Løsning 2020"

³⁰) Jf Henriksen, Thomas Bernt og Ulrik Horn: SRSF vil tvinge 48.000 i job. Børsen 4. okt. 2011.

Og det kan tilmed vise sig mindre end, hvad VK i ”Reformpakken 2020” ville afsætte til velfærd.

Årlig realvækst i offentligt forbrug 2000 – 2009 samt 2012 – 2020 ifølge Reformpakken 2020, Tag Ansvar 2020, Fair Løsning 2020 - % samt ”Et Danmark, der står sammen”³¹

:

Konsekvensen af dette er, at kommuner og regioner vil blive tvunget til fortsatte besparelser i størrelsen årligt samlet omkring 3 mia. kr svarende til op 5 – 6.000 stillinger.

Der er således meget langt fra det løft af velfærd, som S + SF havde som mål inden regeringsdannelsen og forhandlingerne om regeringsgrundlaget, og så de fortsatte besparelser på og forringelser i serviceniveau og standard, som det nye regeringsgrundlag allerede har indbygget i sig.

Hertil kommer – jf. næste afsnit – at besparelseskravene risikerer at blive endnu større, hvis de forventede merindtægter ikke realiseredes, hvilket navnlig afhænger af, om den forudsatte beskæftigelsesstigning bliver til noget.

³¹) Jf. Lund, Henrik Herløv: De Radikales 2020 – plan samt egne beregninger ud fra ”Et Danmark, der står sammen”

2.5. Amputeret vækstpolitik og kickstart.

I det nye regeringsgrundlag har vækstpolitik en fremtrædende plads.

Vækstpolitikken i "Fair Løsning".

Regeringsgrundlaget ligger i denne forstand i forlængelse af "Fair Løsning". Her ville S + SF over en 4 årig periode øge beskæftigelsen med 50 til 60.000. Dette skulle ske gennem fremrykning af offentlige investeringer samt af virksomhedsinvesteringer samt navnlig gennem øget offentligt forbrug, jf. nedenstående tabel.

Figur: Beskæftigelseeffekt af jobskabelsesinitiativer i "Fair Løsning 2020".³²

Initiativ	Merbeskæftigelse første 4 år	Merbeskæftigelse på sigt
1. Investeringsvindue med fremrykning af virksomheders afskrivninger ³³	2.400	?
2. Fremrykning af offentlige investeringer ³⁴	9.200	?
3. Flere midler til offentligt forbrug, miljø, erhvervs politik mm	40.000	40.000
4. Vækstplan		10 til 20.000
I ALT - afrundet	50.0000	50 – 60.0000

Alt i alt var der tale om at bruge midler til omkring 40 mia. kr. på at sætte gang i økonomien.

32) Jf. Lund, Henrik Herløv: Fair Løsning 2020 – den mindst ringe plan, s. 56.

33) Jf. Oven anførte værk, s. 15

34) Jf. oven anførte værk, s. 18.

Begrænset kick start i ”Et Danmark der står sammen”

Også SRSF – regeringen vil gennemføre en vækstreform og ”... sætte gang i væksten med en effektiv kickstart af dansk økonomi”.³⁵

Det skal opnås ved, at ”Investeringer for i alt 10 mia. kr. vil blive fremrykket til 2012 ved at etablere en tilskudsordning til energirenovering af boliger i 2012 og 2013.³⁶ Herudover henvises til, at ”Investeringerne skal ses i sammenhæng med udbetalingen af de indbetalte efterlønsbidrag i 2012 på ca. 17 mia. kr”.³⁷ Og endelig vil det offentlige forbrug måske blive løftet i størrelsesorden omkring 8 mia.kr.

Hvad angår de 17 mia. kr er størrelsesordenen imidlertid forbundet med overordentlig stor usikkerhed og hertil kommer, at det må forventes at en stor del i stedet for efterlønsordningen vil blive placeret i anden pensionsopsparing og derfor ikke vil løfte forbruget.

De oprindelige omkring 40 mia. kr. fra Fair Løsning kan således i ”Et Danmark der står sammen” risikere at være skrumpet til omkring det halve. Da ydermere arbejdspladsskabelse gennem offentlige investeringer er dyre, kan beskæftigelsesløftet risikere at være skrumpet til 20 – 25 personer over en flerårig periode - mest i første år.

Udfordringerne fra den økonomiske udvikling.

Meget tyder imidlertid på, at udfordringerne fra den økonomiske udfordring vil blive store i de kommende år, fordi den økonomiske krise vil skærpes.

Den internationale økonomiske udvikling tegner til et nyt nedsving i de kommende år på grund af underskud og besparelser i USA og på grund af gældskrisen i EU og dermed følgende offentlige besparelser.

I Danmark har den indenlandske økonomi kørt i lavgear siden finanskrisen pga. lavt forbrug og et investeringsniveau i virksomhederne, der er på laveste niveau i 30 år. Også besparelserne i offentligt forbrug har bidraget hertil. Kun eksporten har vist fremgang, men den rammes nu

Dette vil hævet over enhver diskussion også smitte af på Danmark. Hvor finansministeriet i seneste økonomiske redegørelse meget optimistisk i 2011 skønnede en realvækst på 1,8, risikerer væksten de

35) Regeringsgrundlaget, s. 11

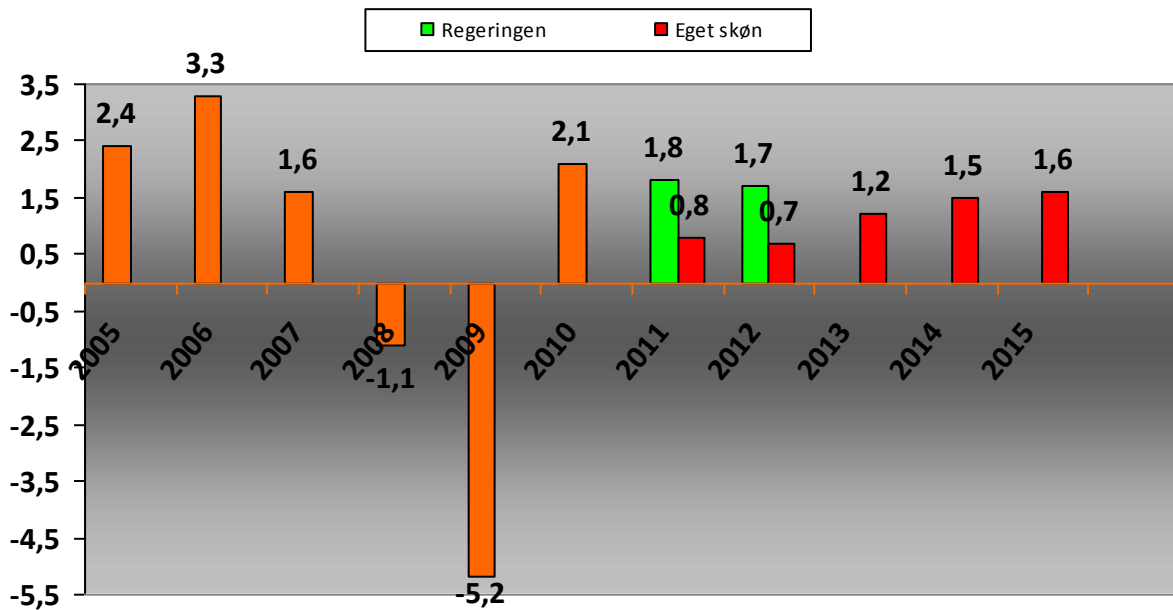
36) ”Er Danmark der står sammen”, s. 8.

37) Oven anførte værk, s. 12.

næste år blive langt lavere. Risikoscenarier peger ligefrem på et vækstfald helt ned til omkring 0,5 % de næste år.³⁸

Selvom vækstfaldet ikke nødvendigvis bliver helt så voldsomt, er der næppe tvivl om, at udsigten står på lavvækst så langt øjet rækker også i Danmark, jf. nedenstående figur.

Figur: Årlig realvækst i dansk økonomi (% af BNP).³⁹

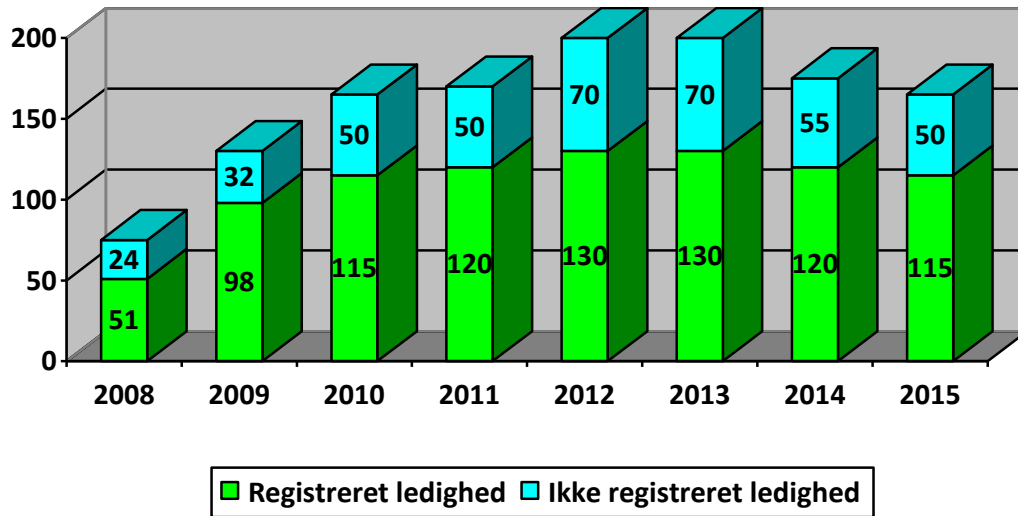
Da væksten normalt skal være omkring 2 % for at beskæftigelsen stiger, betyder lavvæksten tværtimod stigende ledighed, navnlig i de nærmeste år, hvor vækstfaldet vil slå til.

I et risikoscenario har Finansministeriet beregnet at såfremt væksten falder med 1 procentpoint, så vil bruttoledigheden stige til op mod 200.000 og meget tyder på, at det faktisk er, hvad vi må forvente.

³⁸) Jf. Bindslev, Joachim Claushøj og Thomas Bernt Henriksen: Underskuddet peger mod 118 mia. kr. næste år. Børsen 6. okt. 2011

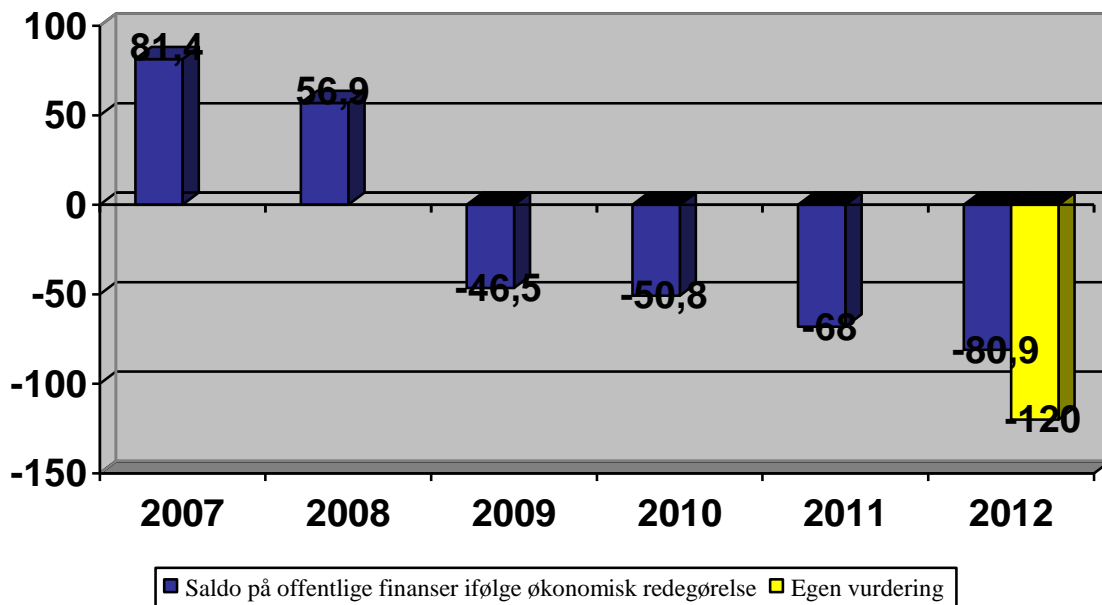
³⁹) Kilde: Økonomisk Redegørelse, AE – rådet og egen vurdering (rev. fra Lund, Henrik Herløv: Den økonomiske krise)

Figur: Registreret ledighed og bruttoledighed (fuldtidsledige – årgennemsnit).⁴⁰

Hermed vil selvsagt også statsunderskuddet give sig til at vokse igen.

Figur: Statsunderskud 2007 – 2013.⁴¹

40) Kilder: Danmarks Statistik, AE-rådet og egen vurdering (rev. fra Lund, Henrik Herløv: Den økonomiske krise)

41) Kilde: Økonomisk redegørelse samt Lån samt Nationalbanken: Kvartalsoversigt

SRSF kasterbold på økonomiens bølger.

Med sine begrænsede vækst – og beskæftigelsesinitiativer og på grund af sit forsigtighedsprincip vil SRSF – regeringen have meget lidt at stille op mod en sådan forværring af de økonomiske konjunkturer.

Den vil i stedet blive kasterbold på økonomiens bølger.

Hermed vil den beskæftigelsesfremgang, som skal finansiere diverse forbedringer, udeblive. Står det til Radikale og højresocialdemokrater vil de bebudede udbudsøkonomiske reformer givet blive gennemført. Og ud fra den udbudsøkonomiske tænkning, som SRSF regeringen synes at have overgivet sig til, kan man – som hidtil VKO – regeringen også fortsætte med at bogføre øget arbejdsudbud som forbedringer af den strukturelle saldo for de offentlige finanser.

MEN: Når det så kommer til de årlige finanslove, vil det vise sig, at der er tale om et rent papirboghoderi, for i praksis vil den stigende ledighed og de hermed faldende skatteindtægter øge de faktiske, løbende statsunderskud og tvinge det længere op over de konvergenskrav fra EU, som SRSF – regeringen har som et centralt mål at overholde.

Hermed vil amputationen af vækstpolitikken meget snart slå tilbage på den nye regering selv.

Ud bliver forsigtighedsprincippet det første offer naturligvis de forbedringer, som SRSF ifølge regeringsgrundlaget vil gennemføre, men som nu risikerer hurtigt at blive ofret på den forværrede økonomisk alter.

Men det vil langt fra gøre det og det vil tvinge den nye regering til hårdhændede besparelser på de offentlige udgifter og dermed på velfærden for at presse underskuddet ned.

Besparelser, som ikke blot vil videreføre nulvæksten, men tvinge SRSF til decideret minusvækst. Hvilket selvsagt vil gå hårdt ud over velfærd og fordeling. Hårdere besparelser på velfærdsservice, indgreb i og forringelse af ydelser for overførselsindkomster, brugerbetaling på velfærdsydelse er noget af det, som Radikale allerede har været inde på og noget af det vi kan frygte.

3. SAMMENFATNING OG KONKLUSION.

3.1. På blødere politik – områder tegner SRSF at gøre en positiv forskel.

Uanset at der også er mere ”blandede fornøjelser” med både frem og tilbageskridt på fx social-, sundheds – og forvaltningspolitikernes område må en helhedsvurdering af de mere bløde og/eller holdningsprægede politikområder lyde på, at der er tale om definitive fremskridt i forhold til politikken under VKO.

Det gælder som fremgået navnlig

- Klimapolitikken
- Transport
- Samt integration

På såvel klimaområdet som transportområdet sættes der ambitiøse og gode mål om at reducere udledning af drivhusgasser og forurening. Og på integrationsområdet rulles helt rigtigt en række af VKO s stramninger tilbage, først og fremmest pointsystemet.

Også på social – og sundhedspolitikens område er der gode mål om at afskaffe fattigdomsydelser respektive ophæve sundhedsforsikringer.

3.2. En økonomisk og velfærdsmæssig politik til højre for VKO

Den positive forskel til VKO tegner derimod ikke til at gælde, hvad angår politikken på økonomiens og velfærdens område. Her tegner det ikke alene til en videreførelse af VK – regeringens borgerlige sparepolitik, men oven i købet til at politikken bliver strammere. SRSF vil i den økonomiske politik ikke gøre en positiv forskel i forhold til VKO, men risikerer tværtimod at lande til højre herfor.

I de strikte økonomiske mål adskiller SRSF sig ikke fra VK – regeringen og erklærer da også lige ud at ville bygge på dennes økonomiske aftaler. Offentlige finanser og ikke velfærd, vækst og beskæftigelse er i forgrunden.

Til manges overraskelse tør den nye regering åbenbart, det som Venstre ikke turde: Gå i gang med nye skattelettelser. Hermed aflyses for S + SF s vedkommende de fleste af de skatteforhøjelser, som skulle have finansieret bedre velfærd. Og selvom der opstilles et mål om ”rimelig social balance” tyder skattereformens udbudsøkonomiske mål på, at der først og fremmest vil blive tale om betydelige topskattelettelser til fordel for de velstående.

Også på arbejdsmarkedspolitikens felt er udsigterne i det nye regeringsgrundlag ” Et Danmark der står sammen” dystre. Selvom det må anerkendes som godt, at fattigdomsydelserne afskaffes, så tegner hovedparten af yderligere arbejdsmarkedsreformer til at være lig med yderligere forringelser for fleksjobbere, førtidspensionister og unge 25 til 30 årige, som vil få dårligere og midlertidige ydelser.

Med færre øgede skatteindtægter forringes mulighederne for et løft til velfærden naturligvis tilsvarende. Og regeringsgrundlaget for SRSF afsætter da også en langt mindre ramme til velfærdsforbedringer end Fair Løsning. Omkring 8 mia. kr mod Fair Løsning 20 mia. kr. Det vil være mindre end VK afsatte og endnu mindre end flere ældre og stigende behov kræver. Dermed vil kommuner og regioner de kommende år blive tvunget til fortsatte milliardbesparelser på service og stillinger.

Og enden er ikke endda. For det nye regeringsgrundlag har også amputeret vækstpolitikken stærkt i forhold til Fair Løsning. Løftet i beskæftigelsen vil dermed være stærkt begrænset og vil langtfra stå mål med den kraftige forringelse af eksport og vækst og forøgelse af ledighed og statsunderskud, som står for døren med gældskrisen. Den forudsatte beskæftigelsesfremgang til finansiering af forbedringer vil komme i fare og dermed forbedringerne. Og med en amputeret vækstpolitik vil SRSF ud fra sine statsfinansielle mål blive tvunget til endnu mere hårdhændede besparelser end VK.

Her tegner politikken således ikke til at gøre nogen positiv forskel til VKO, tværtimod.

3.3. Modernisering eller tilbageskridt?

Vi stillede til en begyndelse spørgsmålet: Betegner den ny regerings politik den angivne modernisering eller er der tale om tilbageskridt.

Svaret må vi konstatere er sammensat: Der kan ikke siges for mange gange, at det er godt, Danmark er kommet af med Løkke og at han og VK ikke skal tilbage igen.

På de blødere politikområder kan vi utvetydigt betegne SRSF regeringens politik som et fremskridt i forhold til VKO. Her tegner den nye regering til at gøre en positiv forskel.

Men på den økonomiske og velfærdsmæssige politik tegner det nye regeringsgrundlag IKKE til at gøre en positiv forskel, snarere tværtimod. Meget tegner desværre til at politikken vil ende til højre for VKO.

4. PERSPEKTIVERING: FORHOLDET TIL SRSF – REGERINGEN.

Det må helt grundlæggende siges, at være godt at Danmark er kommet af med Løkke. Og vi skal selvsagt ikke have Løkke tilbage. Det kommer der ikke noget bedre ud af.

Men foranstående analyse har vist, at den nye regerings politik har en sammensat karakter.

Derfor kan det være på sin plads med nogle overvejelser om forholdet til den nye regering.

4.1. Skidt og kanel i ny regerings politik.

Der kan – som det fremgår af den følgende analyse - siges både positivt og negativt om den nye regering og regeringsgrundlag. Det er utvetydigt godt, at vi er kommet af med Løkke og på de blødere politikområder med en god del af hans politik: Fx Klima, trafik, integration og til dels uddannelse og sundhed. På disse "blødere" områder er politikken – som det fremgår længere fremme - omend ikke rød, så i hvert fald lyserød og derfor må S og navnlig SF krediteres.

Samtidig lader det sig – jf. den videre analyse her - heller ikke skjule, at den ny regerings politik, hvad angår økonomi, arbejdsmarked, skat, velfærd og vækst i høj grad viderefører den hidtidige borgerlige politik. Ja, den ligger nærmest til højre herfor: Velfærdsloftet er mindre end foreslået af VKO og de skattelettelser, som Venstre ikke vovede at foreslå, kommer nu fra den nye regering. Samtidig skal der ske videre forringelser på arbejdsmarkedsområdet og vækstpolitikken er ren udbudsøkonomi. Her politikken ikke blot blå, men vel nærmest blåsort.

Det er tydeligt, at det ikke mindst er De Radikale, som har trukket denne vej. RV har i den forbindelse kunne støtte sig på det dobbelte flertal, som fremkom i den økonomiske politik efter valget. Men på den anden side kan 16 Radikale mandater ikke koste rundt med 3 gange så mange S + SF mandater. Spørgsmålet er derfor også om Thorning og den socialdemokratiske ledelse efter at have fremlagt en progressiv politik op til valget efter valget er gået over til en ”ansvarlig økonomisk politik” og en politik efter New Labour inspiration?

4.2. Men skal vi ikke bakke "vores regering" op?

Når regeringsgrundlaget kritiseres, reagerer nogle imidlertid med at sige: Nu "må vi støtte vores regering" og ikke "falde den i ryggen", men "give dem en chance" og "ikke hjælpe Løkke tilbage". Og "kunne det have været anderledes. S + SF + Enhf. havde jo ikke flertal alene"?

Man kan kun være enig i, at vi naturligvis skal støtte den ny regering af fuld kraft, hvor den i politikken gør en positiv forskel til VKO? Og der er – som anført – heldigvis en del områder i det ny regeringsgrundlag, der tegner til at gøre en sådan positiv forskel: Fx klima, transport, integration og tildeles undervisning. Men på den afgørende økonomiske politik og velfærdens område, videreføres ikke alene den borgerlige regerings politik, men den overhales nærmest højre om og den nye regering gør dermed ikke en positiv forskel til VKO.

Vi fra den ikke borgerlige fløj ville ikke have accepteret den politik fra VKO og den samme politik bliver jo ikke anderledes og bedre af, at SR-SF nu skal føre den. Her må det politiske indhold være afgørende og på disse områder må det være berettiget at sætte ind med en kritik og et pres fra baglandet for at få en mere progressiv politik.

4.3. Men er kritik ikke at falde den nye regering i ryggen?

Heller ikke påstanden om, at man med kritik "falder regeringen i ryggen" holder. For hidtil har de Radikale - med hjælp fra formentlig fra højresocialdemokrater - desværre løbet med den økonomiske politik og der er ikke ret meget tilbage af "Fair Løsning". Men enden er ikke endda. For hvis de Radikale får lov til at presse regeringen videre af samme spor, så bliver det med et samarbejde til højre. Hvorved politikken naturligvis bliver endnu mere borgerlig. Det vil til gengæld være ødelæggende for den nye regerings opbakning i eget bagland.

Ved at sætte en kritik og et pres ind imod højredrejningen nu hjælper man i virkeligheden de progressive kræfter i den nye regering med at holde stand mod en endnu stærkere højredrejning.

4.4. Vente og give den nye regering en chance?

Men – siges det også - "skal man ikke give den nye regering en chance" og vente og se, hvad den gør?

Det er der desværre ingen grund til, for grunden til at regeringsgrundlaget er blevet så omfattende er jo et ønske om at binde partierne gensidigt stærkt op – derfor er det så detaljeret. I regeringsgrundlaget ligger slet og ret en nøje drejebog for regeringens politik. Det der står der, bliver gennemført. Står noget der ikke, bliver det ikke gennemført.

Der venter dermed heller ikke nogen ”positive overraskelser”. Derfor er det ikke at være for hurtigt ude og at dømme på forhånd, at forholde sig til regeringens politik på grundlag af regeringsgrundlaget. Den politik, som vil blive ført ligger allerede detaljeret beskrevet. Og det er det, som ministrene er bundet op på at føre ud i livet.

Dermed må det være ganske legitimt og sagligt at dømme regeringen ud fra det grundlag, som den selv lægger så stor vægt på. Venter man, er det bare for sent for baglandet at gøre sig gældende.

4.5. Men skal man ikke passe på med at komme til at hjælpe Løkke tilbage?

Men en kritik af borgerlig økonomisk politik i regeringsgrundlaget og et pres fra baglandet for en mere progressiv økonomisk politik er ikke at hjælpe Løkke tilbage.

Igen forkert: Det som virkelig vil hjælpe Løkke er, hvis den nye regerings eget bagland, som førte den til magten, i desillusionering vender sig bort og i apati og skuffelse lader den sejle i egen sø. Så vil den nye regering totalt være i lommen på de borgerlige, som dermed suverænt kan bestemme, hvornår den falder. Så får den nye regering givet kun en kort levetid.

Kun med en fortsat aktiv støtte fra baglandet, kan den nye regering få et manøvrerum. Men bevarelse af denne støtte forudsætter på økonomiens og velfærdens område en mere progressiv politik. Derfor er et pres på den nye regering for en bedre økonomisk og velfærdsmæssig politik i virkeligheden en hjælp til at den overlever.

4.6. Men kunne SF (og S) have gjort anderledes uden et flertal?

Det må anerkendes, at der ikke kom et rent ikke borgerligt flertal af S + SF og Enhedslisten. Og at det var nødvendigt på en eller anden måde at få de Radikale med, hvilket igen set isoleret parlamentarisk kræver indrømmelse til de Radikale.

Spørgsmålet er dog, om ikke regeringsgrundlaget kunne have været mere progressivt, hvis S i højere grad havde stået ved den politik, som man gik til valg på? Men indrømmelser til de Radikale var SF mm under alle omstændigheder ikke kommet uden om.

Med en ny holdning fra S afspejler det regeringsgrundlag, som kom ud af det, desværre nok magtforholdene i Folketinget, også fordi de Radikale som anført kunne trække på et dobbelt flertal.

MEN: Det var den politik, som kom ud af, at toppolitikernes forhandlinger under isolation i "det sorte tårn". En isolation man netop valgte for IKKE at blive "forstyrret" af baglandet.

4.7. Nu må det være baglandets tur.

Nu må det for det første være baglandets tur til at gøre sig sin vurdering af den lagte politik. I den forbindelse er det vigtigt at få nogle både sobre og ærlige analyser. Den nye regering skal selvfølgelig ikke hetzes, de positive ting skal anerkendes men omvendt må vi også tage fat om nældens rod og fremdrage de svage punkter.

For det andet må det være baglandets tur til at gøre sig gældende. Regeringsgrundlaget var det bedste partitoppene kunne komme frem til. Meget lidt slap jo ud fra det sorte tårn på Amager, men vi har i hvert fald indtil nu ikke noget grundlag for at tro, at SF fx ikke har kæmpet hvad de kunne for en bedre politik.

Hvorom alting er: I folkettinget isoleret set kan der næppe opnås mere.

4.8. Behov for dialog med og pres fra baglandet.

Skal der alligevel opnås en bedre politik er der brug for en dialog og vekselvirkning mellem partier og bagland og et pres fra baglandet for en bedre politik: Fra partiforeninger, fagforeninger, bevægelser, græsrodder.

I denne dialog og vekselvirkning skal selvsagt det positive i, at vi er kommet af med Løkke og en god del af hans politik anerkendes og fastholdes. Den nye regering må utvetydigt bakkes op, hvor den gør en positiv forskel i forhold til VKO.

Men omvendt må den ny regerings økonomiske politik også kritiseres, der hvor den desværre viderefører VKO's borgerlige politik og der må presse på for at få en bedre økonomisk politik fra den nye regering (ikke fra Løkke, der kommer der ikke noget bedre fra, det ved vi godt)

4.9. Ny regering må hjælpes til ikke at komme i lommen på de borgerlige.

Men siger nogle: "Er kritik ikke bare at hjælpe de borgerlige"? Nej, ved at presse på for en bedre politik presser man også for, at den nye regering skal samarbejde til venstre.

Det er imidlertid ingen selvfølgelighed, De Radikale ønsker tydeligt nok, at den nye regering skal samarbejde med de borgerlige. Det betyder imidlertid en endnu dårligere politik.

Og hvis den nye regering på denne måde udvandes mere og mere, vil den tabe opbakningen fra sine vælgere og sit bagland og ende i lommen på de borgerlige.

Ved at støtte op om den gode "bløde politik" og presse på for en mere progressiv økonomisk politik "sælger" man ikke den nye regering, men kan tværtimod hjælpe til at forhindre, at den ender helt som gidsler for de borgerlige.

4. 10. Behov for solidariske OG kritiske analyser.

Det foranstående er et forsøg på at bidrage til den en nødvendig, men både solidarisk og kritisk analyse og diskussion af den ny regering og dens politik.